Onderzoek: zet verpleegkundig specialist in als Wzd-functionaris

Geplaatst op 17 november 2021

Vanaf 1 januari 2020 is de Wet Zorg en dwang (Wzd) van kracht, die met het uitgangspunt 'nee, tenzij' beoogt onvrijwillige zorg zoveel als mogelijk te voorkomen. De Wzd-functionaris heeft in het kader van deze wet de taak toe te zien op de inzet van de minst ingrijpende vorm van onvrijwillige zorg. De wet wijst hiervoor een ter zake kundige arts, een gezondheidszorgpsycholoog of orthopedagoog-generalist aan. In een pilot wordt de verpleegkundig specialist binnen drie verpleeghuizen (Brentano, Wilgaerden/Leekerweide en Innoforte) experimenteel ingezet als Wzd-functionaris, onder mandaat van een ter zake kundig arts, gezondheidszorgpsycholoog of orthopedagoog-generalist. Uit het onderzoek blijkt dat de verpleegkundig specialist (VS) deze rol goed op zich kan nemen.

EVALUATIE INZET VS ALS WZD-FUNCTIONARIS_

Eindrapport

Rapport door HAN, University of applied sciences.

Pilot Wet zorg en dwang

De organisaties die deelnemen in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg hebben een droom en een gemeenschappelijke ambitie: we willen dat in de verpleeghuiszorg mensen het meest belangrijk zijn, niet de regels en/of de gewoonten binnen de zorgorganisatie en de sector. Vanuit het besef dat ieder mens altijd van waarde is voor zichzelf en zijn omgeving, is aandacht voor relaties belangrijk. Alleen in gesprek met elkaar kun je te weten komen wat geluk en vrijheid betekenen voor ieder uniek mens. Of kun je weten hoe veiligheid belangrijk kan zijn en hoe je daar praktisch op in zou kunnen spelen.

Vanuit deze visie benaderen we de nieuwe Wet zorg en dwang (WZD). In een pilot WZD hebben de afgelopen periode 14 deelnemende organisaties de Wzd zo toegepast, dat het zoveel mogelijk aansluit bij de bedoeling. We wilden met elkaar ontdekken hoe we deze wet zo kunnen invoeren dat het een stimulans kan zijn voor persoonsgerichte zorg. Dat geldt ook voor de administratie en regels die hiermee samenhangen. De toegevoegde waarde dient aanwezig te zijn. En we zien in de wet ook vereisten waar we kritisch naar kijken, mede gezien de (dreigende) tekorten aan VIG'ers, verpleegkundigen, specialisten ouderengeneeskunde en huisartsen.

Een drietal zorgorganisaties (Brentano, Wilgaerden/Leekerweide en Innoforte) hebben samen op zich genomen om in de praktijk en in onderzoek na te gaan welke belemmeringen er zijn voor verpleegkundig specialisten om de rol van Wzd-functionaris te kunnen vervullen. En hoe deze belemmeringen kunnen worden weggenomen. De huidige Wzd schrijft voor dat bij het vastleggen van onvrijwillige zorg in het zorg(leef)plan een arts, een gezondheidszorgpsycholoog of orthopedagoog-generalist geraadpleegd moet worden en dus niet een verpleegkundig specialist. Uit deze onderzoeksresultaten van de HAN blijkt dat zij deze rol juist goed op zich kunnen nemen.

Lees: Evaluatie inzet VS als Wzd-functionaris

De verpleegkundig specialist als Wzd-functionaris

De Wzd-functionaris heeft in het kader van de wet de taak toe te zien op de inzet van de minst ingrijpende vorm van onvrijwillige zorg. Wij zien geen meerwaarde wanneer de verpleegkundig specialist onder mandaat werkt, omdat deze eigenstandige BIG-geregistreerde professional de noodzakelijke afwegingen goed kan maken en zelf weet wanneer professionele ruggespraak noodzakelijk is, zoals ook de in de wet opgenomen beroepsgroepen dat kunnen en moeten doen.

De overstijgende, kritische en analytische blik en het verpleegkundig referentiekader maakt dat een verpleegkundig specialist ter zake kundig is voor de functie van Wzd-functionaris.

We willen dit graag mogelijk gaan maken. Wij zijn momenteel in de beweging hierover in overleg met elkaar, waarbij we de afstemming zoeken met onder andere het Ministerie van VWS, Verenso en de inspectie.

In gesprek over de pilot Wet zorg en dwang

Eerder maakten een korte reeks documentaires over deze pilot. Diverse zorgverleners gingen in gesprek over hun ervaringen. Bekijk het gesprek van Maren Kuipers (wijkverpleegkundige bij Sensire) en Marco Repko (specialist ouderengeneeskunde bij Sensire).

Of bekijk deze gehele serie via ons YouTube kanaal.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Onderzoek, Vrijheid en veiligheid voor levensgeluk cliënten
Trefwoorden: Brentano, Innoforte, Wilgaerden